

PROIECT “PROMOVAREA ACCESULUI ROMILOR LA SERVICIILE DE SĂNĂTATE BAZAT PE PRINCIPIUL EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI NEDISCRIMINĂRII”

Proiectul „Promovarea accesului romilor la serviciile de sănătate bazat pe principiul egalității de șanse și nediscriminării” reprezintă o inițiativă strategică a Asociației SASTIPEN – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate, dedicată combaterii discriminării romilor în sistemul de sănătate și consolidării capacității mediatorilor sanitari romi de a apăra drepturile fundamentale ale pacienților. Proiectul răspunde unei probleme structurale persistente în România: accesul inegal la servicii medicale pentru populația romă, determinat de discriminare instituțională, prejudecăți și lipsa unor mecanisme eficiente de raportare și prevenire a abuzurilor.

Conform datelor publicate de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), un procent semnificativ al romilor din România declară că s-a confruntat cu forme de discriminare în accesul la servicii publice, inclusiv în domeniul sănătății. În același timp, cazurile de discriminare raportate oficial rămân extrem de puține, ceea ce indică existența unui climat de tăcere și a unei lipse de mecanisme sigure de raportare. În acest context, proiectul propune o intervenție structurată, bazată pe formare profesională, monitorizare, advocacy și dezvoltarea unor instrumente instituționale durabile pentru prevenirea și combaterea discriminării.

Finanțatorul proiectului

Proiectul este finanțat de Asociația Nevo Parudimos, prin programul ROVA – Roma CSOs promoting EU values, un program susținut de Uniunea Europeană care are ca scop sprijinirea organizațiilor societății civile rome în promovarea valorilor fundamentale ale Uniunii Europene: demnitatea umană, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului.

Programul ROVA sprijină inițiative civice care contribuie la consolidarea capacității organizațiilor rome de a promova drepturile fundamentale, de a combate discriminarea și de a întări participarea comunităților rome în procesele democratice și în elaborarea politicilor publice.

Prin obiectivele sale, proiectul implementat de SASTIPEN contribuie direct la aplicarea acestor valori și la consolidarea rolului societății civile rome în monitorizarea respectării drepturilor omului în domeniul sănătății.

Perioada de implementare

Proiectul se desfășoară în perioada ianuarie 2026 – aprilie 2027, având o durată totală de 16 luni. Activitățile sunt coordonate la nivel național de către Asociația SASTIPEN, de la sediul său din București, însă impactul proiectului vizează întreaga rețea de mediatore sanitare rome active în comunități vulnerabile din România.

În prezent, aproximativ 456 de mediatore sanitare rome activează în peste 300 de comunități din 35 de județe ale țării, contribuind la facilitarea accesului populației rome la servicii medicale și la promovarea sănătății publice. Proiectul își propune să consolideze rolul acestor profesioniști ca promotori ai egalității și apărători ai drepturilor pacienților.

Partenerii și colaboratorii proiectului

În implementarea proiectului, SASTIPEN va colabora cu mai multe instituții și actori relevanți, printre care:

- Ministerul Sănătății, în cadrul programului național de mediere sanitară;
- Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD);

- organizații neguvernamentale rome și pro-rome implicate în promovarea drepturilor omului.

Aceste colaborări contribuie la consolidarea dialogului între societatea civilă și autoritățile publice și la dezvoltarea unor mecanisme eficiente de prevenire și combatere a discriminării în sistemul de sănătate.

Obiectivele proiectului

Obiectivul general al proiectului este combaterea discriminării romilor în sistemul de sănătate și consolidarea capacității mediatorilor sanitari romi de a acționa ca promotori ai egalității și ai drepturilor omului.

Pentru atingerea acestui obiectiv, proiectul urmărește mai multe obiective specifice:

- înființarea Departamentului pentru Combaterea Discriminării în Sănătate în cadrul SASTIPEN;
- creșterea competențelor profesionale a cel puțin 200 de mediatore sanitare rome în domeniul drepturilor omului și al nediscriminării;
- dezvoltarea unui mecanism digital anonim de raportare a cazurilor de discriminare în sistemul de sănătate;
- implementarea unei campanii naționale de prevenire și advocacy pentru promovarea egalității și a comunicării etice în relația medic–pacient.

Prin aceste obiective, proiectul urmărește atât sprijinirea mediatorilor sanitari, cât și contribuția la schimbarea practicilor instituționale din sistemul medical.

Activitățile principale ale proiectului

Activitățile proiectului sunt structurate în mai multe etape principale.

Prima etapă vizează înființarea Departamentului pentru Combaterea Discriminării în Sănătate, o structură permanentă în cadrul SASTIPEN care va coordona activitățile de monitorizare și documentare a discriminării în sistemul medical și va oferi sprijin metodologic și juridic mediatorilor sanitari.

O componentă centrală a proiectului este programul de formare pentru mediatore sanitare rome, care va include instruirea a cel puțin 200 de participante din întreaga țară. Programul va aborda teme precum drepturile fundamentale ale omului, legislația antidiscriminare, raportarea cazurilor de discriminare, protecția avertizorilor de integritate și comunicarea etică în sistemul medical.

În cadrul proiectului va fi organizat și Simpozionul Național al Mediatoarelor Sanitare, un eveniment dedicat schimbului de experiență și dialogului dintre mediatori, experți în sănătate publică și reprezentanți ai instituțiilor publice.

Un element inovator al proiectului îl reprezintă dezvoltarea unui mecanism digital anonim de raportare a discriminării în sănătate, care va permite mediatorilor sanitari să transmită în mod sigur și confidențial situațiile de discriminare identificate în comunități.

De asemenea, proiectul include implementarea unei campanii naționale de prevenire și sensibilizare, intitulată „Fără frică în fața discriminării”, care va promova egalitatea de șanse și respectarea drepturilor pacienților romi în sistemul de sănătate.

Rolul SASTIPEN în proiect

Asociația SASTIPEN este inițiatorul și principalul implementator al proiectului, fiind responsabilă de coordonarea tuturor activităților și de gestionarea relației cu finanțatorul.

Organizația va asigura managementul proiectului, dezvoltarea departamentului dedicat combaterii discriminării, implementarea programului de formare, coordonarea mecanismului digital de raportare și desfășurarea activităților de advocacy și comunicare.

Expertiza SASTIPEN în domeniul sănătății comunitare și al politicilor publice dedicate incluziunii romilor reprezintă un element esențial pentru succesul proiectului.

Rezultatele așteptate

Proiectul urmărește obținerea unor rezultate concrete și măsurabile, printre care:

- înființarea unui Departament pentru Combaterea Discriminării în Sănătate funcțional;
- instruirea a cel puțin 200 de mediatore sanitare rome;
- dezvoltarea unui mecanism digital anonim de raportare a discriminării;
- documentarea a minimum 100 de cazuri de discriminare în sistemul de sănătate;
- elaborarea unui policy brief și a unui ghid privind comunicarea etică medic–pacient;
- organizarea unui simpozion național și a unei conferințe finale de diseminare.

Pe termen lung, proiectul va contribui la consolidarea rolului mediatorilor sanitari romi, la îmbunătățirea accesului romilor la servicii medicale și la dezvoltarea unor politici publice mai echitabile în domeniul sănătății.

Prin această inițiativă, SASTIPEN își consolidează rolul de watchdog civic și promotor al valorilor europene, contribuind la dezvoltarea unei societăți mai echitabile, în care demnitatea, egalitatea și drepturile fundamentale sunt respectate pentru toți cetățenii.